

Cântecul mierlei

De George Schimmerling

Când ne-au repartizat pe unități am fost nevoit să mă despart de Jean-Michel și de Anthony. Ei vor conduce tancul în zona de centru, Piotr și cu mine vom merge la o unitate aparținând de comandamentul de sud, la o bază militară din deșertul Negev.

Imediat după ce ne-am prezentat la noua locație am înțeles că tagma șoferilor de tanc nu era chiar ceea ce ne imaginaserăm. Majoritatea erau băieți simpli, cu puțină carte, educați mai mult la școala vieții. Faptul că noi eram diferiți de ei, ne-am dat imediat seama, nu ne va ajuta să ne integrăm prea ușor.

Școala vieții te învață în schimb multe. Printre altele, să simți omul, să-l distingi pe sincer de cel fățarnic. Ei știau care din comandanți sunt de treabă și îi adjudecaseră. Piotr și cu mine nu aveam încă stăpân, așa că ne-am așezat pe paturile de campanie, cu urechile ciulite, ca doi hipopotami care încearcă să deslușească regulile grădinii zoologice unde-și vor petrece următoarele săptămâni. La un moment dat se apropie de noi un tip scund și bondoc care întreabă care din noi e Piotr. Primul lucru pe care l-am observat la bondoc era absența totală a gâtului. Capul îi era înșurubat direct pe trunchi de parcă Dumnezeu făcuse economie de material când îl proiectase. Tu o să fii șoferul meu – îi spune el răstit lui Piotr. Piotr își ia echipamentul și îl urmează. Eu rămân să aștept să-mi vină și mie fișa de adopțiune. Căldura mă doboară și adorm în cort.

Mă trezesc niște strigăte ascuțite din care disting cu claritate doar suavul cuvânt rusesc Bleat. Piotr revenise în cort, roșu de supărare și spunea că fie ce-o fi, dar el nu vrea să lucreze cu bondocul. Marocanul ăsta pizdeț nu știe cum se vorbește cu un inginer din Kaliningrad.

În armata israeliană de multe ori cel ce țipă mai tare are și dreptate, iar eu cu politețea mea bănățenească eram rămas în urmă la acest capitol. Îmi era teamă că mă vor trimite pe mine în locul lui Piotr. Și după cum spune o vorbă veche din popor, valabilă peste tot – de ce ți-e frică nu scapi.

Foarte curând mi-am dat seama că nu doar cu un inginer din Kaliningrad nu știa marocanul să vorbească. Era într-o agitație continuă, pufăia ca un motor de Trabant și vorbea doar pe cale zbierală. Probabil că din cauza defectului lui de fabricație, nervii îi traversau mai repede corpul, nu aveau timp să se răcească în gât și i se suiau fierbinți la cap. Din fericire, în echipajul lui mai erau doi pușcași și un transmisionist, care păreau a fi băieți de treabă.

Înainte de a pleca în misiune, așa cerea regulamentul, trebuia să facem niște antrenamente. Trebuia să conduc până la o râpă și acolo să simulăm un exercițiu de răsturnare a tancului. Am calculat repede sinusul râpei și mi-a reieșit că nu sunt chiar sigur că asta va fi doar un exercițiu. Manevra era complicată, ebraica mea nu era prea bună și nu înțelegeam tot ce strigă el în aparatul de emisie. Uneori răcnea în microfon: „Hai mai repede, trag în noi” – ceea ce în lexiconul militar e doar o formulare metaforică menită a te zori, însă eu, care nu cunoșteam subtilitățile limbii ebraice, credeam că se trage pe bune, ceea ce mă stresa înzecit.

La un moment dat am oprit să ne tragem sufletul. Marocanul s-a uitat la mine și mi-a aruncat în scârbă, în timp ce cobora din tanc:

- Ce naiba reacționezi așa încet? Ești autist?

Din liniștea senină a zorilor m-a năpădit o imensă tristețe. O lacrimă mi se prelinse pe obraz. Nu așa se vorbește cu un om.

Simt o foșneală lângă mine. Fără să-l simt, transmisionistul se strecurase în cabină și m-a bătut pe umăr:

- Nu pune la suflet. Și cu noi vorbește la fel. E tare al dracului, Frampolski ăsta.

Frampolski? Atunci m-am prins. "Marocanul" era de fapt polonez. Căzusem în aceeași greșeală ca Piotr. Avem tendința de a asocia nesuferitul cu celălalt, cel diferit, aparținător al unui alt trib, pe când în realitate, cei care ne rănesc cel mai tare sunt tocmai cei cu ADN-ul apropiat de al nostru.

În schimb, la următoarea concentrare știam ce am de făcut. Frampolski nu mai era acolo, nici Piotr, iar pe mine m-au trimis să-i fiu vizitiu unui ofițer mai în vârstă, purtător de kippa. Trebuia să mă eliberez de meseria de șofer de tanc. Pentru asta trebuia să demonstrez că e mai bine pentru el ca eu să fiu cât mai departe de manivela de conducere.

I-am zis comandantului religios că eu nu sunt prea sigur pe abilitățile mele de șoferit. Examenul l-am luat cu pile și nici cu vederea nu stau prea bine. Din cauza asta aș putea

produce o nenorocire. El nu trebuie să-și facă probleme căci poate apela oricând la Cel de Sus, însă pentru ceilalți membri ai echipajului, nu garantez.

Religiosul m-a privit la început cu suspiciune, apoi cu teamă. Mi-a spus să aștept în cort până ce mă va chema. Nu m-a mai chemat niciodată, fapt din care deduc că din acest moment chiar și în încrederea lui în Cel de Sus se formase o mică breșă.

Așa am ajuns să fiu coborât la rangul de simplu soldat însărcinat în special cu misiuni de pază. În armata din România cei mai buni soldați erau puși să păzească poarta unității pentru a putea raporta iute dacă se ivesc suspectele mașini cu număr de 12B. Aici, în armata israeliană, lucrurile stăteau puțin altfel.

Unitatea a cărei poartă trebuia să o păzesc se afla aproape de Ierusalim. Descălecat din tanc îmi făcea chiar plăcere viața simplă de soldat. Sunt unii pe care singurătatea îi plictisește, nu era cazul meu. Era aproape o delectare să petrec nopțile când temperatura cobora la limite suportabile față de zăpușeala din timpul zilei, în post, doar cu mine însumi. Mai ales în acele nopți liniștite când puteam asculta păsările cântătoare. Mi se părea că nici o pasăre nu cântă mai frumos ca mierla. Asta până spre 5 dimineața când sunetul mierlei era acoperit de cântecul muezinului și apoi de forfotă de la punctul de control. Unitatea noastră era pe lângă dealurile către Betlehem, pe linia de separație dintre Israel și noua creată Autoritate Palestiniană. Lucrătorii palestinieni care aveau permise de a lucra în Israel erau verificați, cam așa cum pe noi ne verificau profesorii dimineața la intrarea în liceu. Doar că profesorii noștri nu erau niște copii de 20 de ani încărcăți uneori cu responsabilități prea mari pentru umerii lor cam strâmți. De cealaltă parte a baricadei așteptau antreprenorii israelieni cu camionetele de tip Peugeot 404. Lucrătorii arabi, care treceau filtrul, se scurgeau către dubele Peugeot, pentru încă o zi de lucru care începea la 5 dimineața și se încheia târziu în noapte. Eu priveam toată această scenă de la poarta unității, spectator pasiv în spectacolul unor vieți cu care nu aveam nici o tangentă.

Până ce mi l-au adus pe palestinianul acela.

Majoritatea israelienilor, nu văzuserăm în viața noastră un palestinian. Și atunci, dacă nu-l cunoaștem în realitate, ni-l construim în imaginație. Palestinianul din imaginația mea era identic cu cel din imaginația multor israelieni. Tânăr, bățaios, cu o barbă mare neagră de jihadist iar în ochii mici negri, avea o privire încărcată de ură. Palestinianul acela, pe care mi l-au adus la poartă în acea dimineață, nu se potrivea deloc cu palestinianul din imaginație. Era scund, tinerețea îi trecuse de mult, nu posedea barbă, iar mustața a la Chaplin era mai curând comică. Privirea nu i-am văzut-o căci ochii îi fuseseră acoperiți de un bandaj din flanelită. Mâinile îi erau prinse în niște cătușe de plastic.

- O să-l păzești tu un pic până ce îl verificăm – îmi spune comandantul de pluton

Eram destul de dezamăgit. În loc să petrec restul timpului doar cu mine va trebui să-l petrec cu acel palestinian legat la ochi cu care nici măcar nu voi avea voie să schimb vreo vorbă, pentru că așa erau regulile.

Am păstrat o distanță respectabilă față de el. Strângeam în brațe mai tare M16-ul din dotare, deși în mod logic știam că nu are cum să atenteze la el cu mâinile încătușate, însă logica nu prea funcționează pe dealurile Betlehemului. El era obligat să stea chircit, cam cum stăteam noi la orele de sport când mărșăluiam în pasul piticului. Îi era greu, picioarele îi tremurau. L-am poftit să se așeze mai comod pe o piatră. În fond, chiar dacă era palestinian, se bucura de prezumpția de nevinovăție. Din când în când, prin stația de emisie mă interpelau de la comandament: Chibrit, e totul în regulă? Sintagma de chibrit nu se referea la aspectul meu fizic, era numele de cod prin care erau definiți soldații. Pozitiv, răspundeam eu. Murdarul e liniștit? Murdarul era tot un cuvânt de cod care se referea la falahul arab, chiar dacă după aproape opt ore în post eu eram mai murdar ca el. Limbajul de lemn soldătesc nu înceta să mă surprindă.

După vreo jumătate de oră au venit doi băieți și o fată de la poliția de frontieră să-l ia la anchetă. L-au întrebat mai întâi cum îl cheamă. Abu ȘiCeva. I-au scos flanelita de pe ochi și atunci pentru prima oară i-am văzut privirea. O fi fost și ură, dar eu am citit în ea un butoi de spaimă. Am avut un deja-vu. Am simțit că viața merge înapoi. Sunt iarăși elev la gimnaziu și tot așa îl privesc pe Ștefanache, golanul clasei, cel care mă agresa în pauze. Atunci am știut două lucruri despre mine. Unul e că îmi place mult mai mult să aud clopoțelul sunând de intrare, decât de ieșire. Al doilea era mai mult o dorință. Dacă vreodată mă voi afla în fața cuiva mai neputincios decât mine, în nici un context nu vreau să fiu un Ștefanache.

L-au luat la anchetă într-o cămăruță de lângă punctul de control. Ancheta nu a durat prea mult. Încă nu mi se terminase schimbul când l-au adus înapoi. Părea cu mult mai relaxat. Mi-au dat voie să-i scot cătușele. Mi-a cerut permisiunea să își mănânce sandwichul. În timp ce mânca am încercat să intru în vorbă cu el. L-am întrebat de unde este și dacă are copii. Da, are. Câți? Îmi arată cu degetele. Un deget ridicat. Unul singur. Wahad. Uite că noi vorbim despre războiul demografic și am în fața mea un palestinian cu un copil, doar unul, atât cât aveam și eu. Dă din cap a negație. La. La - wahad. Unul e ce rămânea după ce i se terminaseră toate celelalte degete.

Peste puțin timp l-au eliberat. Fusesse o confuzie de nume. Ei îl căutau pe Abu Altul. Sincer, m-am bucurat. Am alergat după el când l-au scos pe poarta unității. Am dus mâna la buzunar. Nu la buzunarul în care țineam încărcătorul de M16, ci la celălalt. Am scos din portmoneu niște mărunțiș și i l-am întins. Pentru ziua de lucru pierdută, i-am spus. M-a privit într-un fel ciudat. Poate că și imaginea soldatului israelian din mintea lui suferea în acel moment o transformare. Mi-a mulțumit din gura-i știrbă. Dar de fapt cel care ar fi trebuit să-i mulțumească eram eu. Căci prin el mă vindecasem de trecut. Mă aflasem în fața cuiva mai neputincios decât mine și nu simțisem nici un imbold să-l umilesc. Ștefanache rămânea undeva în urmă. Clopoțelul poate suna de acum și de ieșire. Abu ȘiNumaiștiucum nu fusesse singurul care se eliberase în acea zi.

Mă reîntorc la dormitor. Trebuia să prind câteva ore de somn. Peste câteva ceasuri voi intra iarăși în post. Cu puțin noroc, voi avea parte de o noapte liniștită. Voi da stația de emisie-recepție mai încet, ca să putem fi doar noi doi. Eu și cu mine. Și mierla până la ora 5. După care cântecul ei va fi acoperit de vânzoleala zilnică a unui conflict, pe care puțini îl înțeleg, dar căruia mulți îi plătesc prețul. Cum ar fi acei 16 băieți și fete din autobuzul 405 către Ierusalim, ale căror

nume sunt astăzi încrustate în marmură pe monumentul ridicat deasupra prăpastiei din care nu s-au mai întors. Sau cum ar fi acel palestinian cu 11 copii căruia nu-i voi ști niciodată numele.